

AFDOENING SCHRIJFTELIJKE VRAGEN (ART. 58) EN TECHNISCHE VRAGEN

Tabel registratiegegevens

Documentnummer	25.0013306
Zaaknummer	Z25002460
Onderwerp	Schriftelijke vragen PvdA/Groenlinks over robuuste bibliotheek Opmeer
Datum vergadering	30 september 2025
Portefeuillehouder	Wethouder R. W. Tesselaar

Inleiding

In de inleiding bij uw schriftelijke vragen stelt u dat de plicht voor gemeenten om zorg te dragen voor de toegang tot volwaardige, openbare bibliotheken en om aan de vijf wettelijke kernfuncties te voldoen, al na een wijziging van de Wet stelsel openbare bibliotheekvoorzieningen (Wsob) in 2022 is ingegaan. Dit is echter niet het geval. Op dit moment hebben de gemeenten een bevorderingstaak, nog geen zorgplicht.

Er wordt momenteel door het rijk gewerkt aan een definitieve herziene wetstekst van de Wsob. Na al een paar keer verplaatst te zijn, staat de officiële ingangsdatum voor deze nieuwe wet op de website van de overheid nog steeds op 1-1-2026. Maar het definitieve wetsvoorstel is tot op heden nog niet naar de Raad van State gestuurd. De Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG) en Vereniging Openbare Bibliotheken (VOB) verwachten daarom dat deze wijziging pas 1-1-2027 in werking zal treden. Een laatste update hierover hebben wij 18 september jl. mondeling van deze twee partijen ontvangen.

Met de ingang van de nieuwe wet zal de bevorderingstaak veranderen in een zorgplicht voor gemeenten. Gemeenten moeten na de wetwijziging gaan zorgdragen voor voldoende en volwaardige bibliotheekvoorzieningen en een meerjarenplan opstellen in samenwerking met de bibliotheken. Dit meerjarenplan moet uiterlijk één jaar na invoering van de wetwijziging worden gepubliceerd. Dus bij intreding van de wet per 1-1-2027, moet het meerjarenplan op 1-1-2028 gepubliceerd zijn.

Vraag 1

Kan het college aangeven *welk beleid* momenteel van toepassing is op de huidige locatie van de bibliotheek en de toekomstige locatie in het IKC?

Antwoord op vraag 1

Er is geen lokaal of regionaal bibliotheekbeleid van toepassing.

Op basis van de Wsob is er in 2021 door de zes WF gemeenten en de WF Bibliotheken wel een convenant opgesteld en ondertekend. In dit convenant is beschreven dat de dienstverlening van de WF Bibliotheken zich richt op vijf kerngebieden:

1. Jeugd en Onderwijs
2. Participatie en zelfredzaamheid
3. Persoonlijke ontwikkeling
4. Verandering en verbreding klassieke bibliotheek
5. bevordering culturele infrastructuur

Voor elk kerngebied zijn in detail producten en dienstverlening beschreven in een aanbodboek. Binnen dit convenant zijn afspraken gemaakt voor de levering van een (regionaal gelijk) Maatschappelijk Bibliotheekpakket voor een vast bedrag per inwoner.

Het convenant loopt officieel eind 2025 af. In 2025 is het convenant regionaal geëvalueerd. De aanbevelingen zullen worden meegenomen bij het opstellen van het nieuwe convenant. Er ligt een regionaal voorstel om het convenant tussen de zes gemeenten en de WF Bibliotheken te verlengen tot 1-1-2027 of zo mogelijk eerder als de nieuwe zorgplicht in het kader van de herziene Wet stelsel openbare bibliotheekvoorzieningen (Wsob) formeel in werking treedt. De regionale colleges zullen hier binnenkort over besluiten.

De verlenging zal gepaard gaan met een kleine actualisatie. Vanuit de WF Bibliotheken is aangegeven dat het voor hen wenselijk is om het convenant inhoudelijk te actualiseren, zodat deze in lijn worden gebracht met de vijf basisfuncties van de openbare bibliotheek, zoals genoemd in de Wsob: Kennis en informatie, Ontwikkeling en educatie, Lezen en literatuur, Ontmoeting en debat en Kunst en cultuur. Deze basisfuncties vervangen de huidige indeling in vijf kerngebieden. Door deze actualisatie sluit het convenant helemaal aan bij de WSOB en dit zorgt voor een administratieve verlichting voor de WF Bibliotheken. Zij kunnen daardoor op eenzelfde manier rapporteren richting het rijk als richting de zes WF gemeenten.

Met de verlenging wordt voorkomen dat er een beleidsmatig, juridisch en financieel vacuüm ontstaat tussen het aflopen van het huidige convenant per 1 januari 2026 en het moment waarop de nieuwe wettelijke verplichtingen ingaan. Dit geeft alle partijen de tijd en ruimte om zich goed voor te bereiden op de implementatie van de nieuwe wet. Tevens wordt voorkomen dat er nu een volledig nieuw convenant wordt opgesteld dat na korte tijd opnieuw moet worden herzien. Het verlengen van het convenant biedt de bibliotheek financiële voorspelbaarheid en een inhoudelijk kader waarin zij haar dienstverlening verder kan versterken passend binnen het wettelijk kader.

Het maatschappelijk pakket en het vaste bedrag (uitgezonderd de indexering) veranderen in deze periode niet.

Vraag 2

Kan het college aangeven op welke wijze er voldaan wordt aan de eisen van de Wsob, zowel op de huidige locatie als op de toekomstige locatie in het IKC?

Antwoord op vraag 2

De WF Bibliotheken geven regionaal aan dat de huidige reguliere middelen (het vaste bedrag per inwoner) voor het maatschappelijk bibliotheekpakket op dit moment niet meer voldoende zijn om de basis op orde te houden. Dit komt mede doordat niet alle gemeenten de oplopende huisvestingskosten voldoende compenseren. Gemeente Opmeer doet dit wel. Voor 2025 kan de WF Bibliotheken de vijf basis taken die in de Wsob staan beschreven op de huidige locatie in Opmeer voldoende uitvoeren. Voor 2026 zullen de gemeenten (een deel van) de decentralisatie gelden door moeten zetten zodat de WF Bibliotheken haar vijf basis taken goed kan blijven uitvoeren. Met ingang van het nieuwe convenant zal het basisbedrag per inwoner definitief worden aangepast.

De situatie rondom de toekomstige locatie in het KC Spanbroek zal worden meegenomen in de opdracht die in de beantwoording van vraag 3 en 4 wordt beschreven.

Vraag 3

Kan het college aangeven wat de stand van zaken is van het meerjarenplan dat ze volgens de wijziging van de Wsob moet opstellen? En kan het college aangeven welke beleidsdocumenten hieraan ten grondslag liggen?

Antwoord op vraag 3

De beantwoording van vraag 3 en 4 is samengevoegd en wordt beantwoord onder het kopje Antwoord op vraag vier.

Vraag 4

Op welke wijze heeft het college de bibliotheek betrokken bij het opstellen van dit meerjarenplan?

Antwoord op vraag 4

Gemeente Opmeer en de gemeenten Stede Broec, Enkhuizen, Drechterland, Koggenland en Medemblik (De zes WF gemeenten) willen zo spoedig mogelijk starten met het ontwikkelen van een gezamenlijk toekomstbestendig plan, in samenhang met aanpalende beleidsvelden (jeugd, onderwijs, participatie, laaggeletterdheid en digitale inclusie). Het doel is het realiseren van een duurzame, financieel gezonde en toekomstbestendige bibliotheekvoorzieningen die blijvend voldoen aan de taken en maatschappelijke opgaven van de Wsob. Een (regionale) bestuursopdracht en projectopdracht is hiervoor in de maak.

Gelet op de complexiteit van de herziene Wet stelsel openbare bibliotheekvoorzieningen (Wsob) en de wens om het meerjarenplan en het convenant inhoudelijk af te stemmen op beleidsdomeinen zoals jeugd, onderwijs, participatie en digitale inclusie, zal worden voorgesteld een opdracht te verlenen voor het inhuren van externe ondersteuning. Deze inzet draagt bij aan een zorgvuldig en tijdig proces richting een toekomstbestendig convenant en bijbehorend meerjarenplan.

De externe partij wordt gevraagd om een integraal en toekomstgericht advies op te stellen over de bibliotheekvoorziening, waarin de financiële, inhoudelijke en wettelijke kaders in samenhang worden beschouwd. Dit advies vormt de basis voor een nieuw convenant en een meerjarenplan dat aansluit bij de maatschappelijke opgaven en de wettelijke zorgplicht.

Zowel de beleidsambtenaren van de verschillende gemeenten als de WF Bibliotheken werken in dit proces mee.

De volgende producten zullen vanuit deze bestuursopdracht worden opgeleverd:

- Een regionaal adviesrapport met visie en beleidskaders.
- Een uitgewerkt en financieel onderbouwd regionaal meerjarenplan.
- Een nieuw convenant tussen de zes WF gemeenten en de WF bibliotheken.
- Een concreet plan voor implementatie, monitoring en evaluatie.

De planning is deze producten medio 2026 gereed moet zijn.

Vraag 5

Uit eerder berichtgeving blijkt dat het college SPUK- gelden ten behoeve van de Robuuste Bibliotheek heeft ontvangen. Kan het college aangeven welke motivatie bij deze SPUK-aanvraag gebruikt is. En zijn deze extra financiële middelen ook reeds ingezet?

Antwoord op vraag 5

De SPUK aanvraag is voor 2024 (met uitloop naar 2025) in samenwerking met de WF Bibliotheken ontwikkeld en door de gemeente aangevraagd. Het volledige bedrag van deze SPUK uitkering is op basis van een projectplan van de WF Bibliotheken als subsidie door de gemeente Opmeer doorgezet naar de WF Bibliotheken. Het project heeft voor twee jaar extra financiering gezorgd voor de WF Bibliotheken en loopt eind 2025 af. De motivatie om deze SPUK uitkering aan te vragen was om de WF Bibliotheken vanuit de gemeente te ondersteunen bij het door ontwikkelen en behoud van bestaande bibliotheekvoorzieningen en het uitbreiden van de professioneel bemande openingstijden. Dit laatste is geen verruiming van de openingstijden van de bibliotheekvestiging zelf en was 1 van de pijlers uit het concept normenkader.

Het normenkader zoals eerder gepresenteerd, wordt echter volgens VNG en VOB losgelaten en dit is dus niet meer één van de vereisten.

Met vriendelijke groet,

B.J. Göransson – van Kerkwijk
gemeentesecretaris

H.M. Wiersema
waarnemend burgemeester